

Dövüş Sporcularının Algılarına Göre Antrenör İletişim Becerisinin Sporcudaki Benlik Saygısı ile İlişkisi

The Relationship Between Combat Athletes' Perceptions of Coaches' Communication Skills and Self-Respect in Athletes

Samet SAĞ¹
Nimet Haşıl KORKMAZ²
Mehmet GÜÇLÜ¹

¹Yozgat Bozok Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Yozgat, Türkiye
²Uludağ Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Bursa, Türkiye

ÖZ

Bu araştırmanın amacı dövüş sporcularının algılarına göre antrenörün iletişim becerilerinin sporcudaki benlik saygısı ile ilişkisini belirlemektir. Araştırmaya aktif olarak bir dövüş sporu ile uğraşan 278 sporcunun gönüllü olarak katılmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak katılımcıların demografik bilgilerini öğrenmek için araştırmacılar tarafından oluşturulan Kişisel Bilgi Formu, "Sporcu Algısına Göre Antrenörün İletişim Becerileri Ölçeği" ve "Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği" kullanılmıştır. Verilerin analizinde ise betimsel istatistikler, *t* testi, tek yönlü varyans analizi (ANOVA), Tukey çoklu karşılaştırma, Pearson korelasyon testleri kullanılmıştır. Elde edilen bulgular sonucunda sporcuların algılarına göre antrenörlerin iletişim becerilerinin sporcudaki cinsiyet, millilik durumu ve eğitim seviyesi değişkenleri açısından değerlendirildiğinde anlamlı bir farklılık gözlenmemiştir, sporcunun yaşı ve spor yaşı değişkenleri açısından anlamlı bir farklılık gözlenmemiştir. Benlik saygısının ise herhangi bir demografik değişkenle anlamlı farklılık yaratmadığı görülmüştür. Sporcunun algısına göre antrenör iletişim becerilerinin benlik saygısı ölçeği arasındaki korelasyonda pozitif yönde düşük düzeyde bir ilişki olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Sporcunun, antrenör, iletişim, benlik saygısı

ABSTRACT

The purpose of this research is to determine the relationship between coaches' communication skills and athletes' self-esteem based on the perceptions of combat sports athletes. A total of 278 athletes actively involved in a combat sport participated in the study voluntarily. The data collection tools used in the research were the "Personal Information Form" prepared by the researchers to obtain participants' demographic information, the "Coach's Communication Skills Scale According to Athlete Perception," and the "Rosenberg Self-Esteem Scale." Descriptive statistics, *t*-tests, one-way analysis of variance, Tukey multiple comparison, and Pearson correlation tests were used in the data analysis. The findings of the study revealed significant differences in athletes' perceptions of coaches' communication skills concerning gender, nationality, and educational level variables, while no significant differences were observed concerning the age of the athlete and their experience in sports. Moreover, self-esteem was not found to be significantly different based on any demographic variable. It can be concluded that there is a low-level positive correlation between athletes' perception of coaches' communication skills and self-esteem.

Keywords: Athlete, coach, communication, self-esteem

Giriş

İletişim, insanlar arasında sözlü ya da sözsüz duygu, düşünce fikir ve bilgilerin karşılıklı olarak aktarılmasıdır. Dolayısıyla iletişimin var olabilmesi için insanlar arasında ilişkiler kurulması gerekir. İnsan hayatının her aşamasında kendini gösteren iletişim, insanların belirli ilişkileri sürdürmelerini ve belirli bir yapıda anlaşmalarını sağlamak için gereklidir. Sosyal yapının iletişime ihtiyaç duymadığı hiçbir alanı yoktur ve iletişim, bireyin sosyalleşmesinin bir yansımasıdır. Böylelikle iletişim insanları bir araya getiren önemli bir güç unsurudur (Nazik & Bayazit, 2005). İletişim öneminin her geçen gün artması, asosyal

Geliş Tarihi/Received: 03.08.2023

Kabul Tarihi/Accepted: 08.10.2023

Yayın Tarihi/Publication Date: 27.10.2023

Sorumlu Yazar/Corresponding Author:

Samet SAĞ

E-mail: samettsag@hotmail.com

Cite this article as: Sağ, S., Haşıl Korkmaz, N., & Güçlü, M. (2023). The relationship between combat athletes' perceptions of coaches' communication skills and self-respect in athletes. *Research in Sport Education and Sciences*, 25(4), 99-104.

Copyright@Author(s) - Available online at sports-sciences-ataunipress.org

Content of this journal is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License.

bir toplum yapısının oluşması iletişim üzerine yapılan çalışmaların önemini arttırmaktadır.

Antrenör-sporcu ilişkisinden var olan iletişim, sporcuların psikolojik ve fiziksel özellikleri gelişimi bakımından önem arz etmektedir (Jowett & Cockerill, 2003). Motor beceri ve performansı geliştirmek ve bu gelişimi rekabetçi bir ortamda performansla dönüştürmek, antrenörler ve sporcular arasındaki iletişimde zihinsel ve duygusal uyumu gerektirir. Bu uyumu sağlamak, antrenörün sporcuları etkili ve doğru bir şekilde ikna etme ve motive etme becerisi, geri bildirimde bulunması, sorunlu durumlardaki iletişim yaklaşımıyla yakından bağlantılıdır (Li ve ark., 2015).

Moen ve Kvalsund (2013) da bir antrenörün açık, net ve anlaşılır sorular sorabilmesi ve dinleyebilmesinin performans değerlendirmesi için bir ön koşul olduğunu ve aralarındaki iletişimin kalitesine ve etkinliğine bağlı olduğunu söylediler.

Antrenörler, öğrenme ve sporcu performansı ile ilgilendirir ve etkili olmak için birden fazla görevi yerine getirir. Pozitif bir iletişim süreci yaşamak ve yapılan görevlerde pozitif ilişkiler kurmak sadece pozitif antrenör-sporcu ilişkisini, sporcu motivasyonunu ve sporcu memnuniyetini arttırmakla kalmaz, aynı zamanda sporcuların becerilerini geliştirmelerine de yardımcı olur. Dahası antrenörlerin sporcular üzerinde kullanmış olduğu olumlu iletişim sporcunun hâlihazırda psikososyal durumunu ve süreç içerisindeki performansını etkileyebilmektedir. Bununla bağlantılı olarak antrenörü ile iletişimi olumlu gören sporcuların motivasyonda daha başarılı olduğu söylenmektedir. Ayrıca teknik ve taktik yön vermek, takıma antrenörlük yapmak, yöneticiler ile etkileşim kurmak ve oyunculara psikolojik destek sağlamak için antrenörlerin genel iletişim becerilerinin iyi düzeyde olması gerekir (Thelwell ve ark., 2017). Bu nedenle etkili antrenörlük, etkili iletişim becerileri ile yakından bağlantılıdır. Antrenörlerinden memnun olan ve anlayışlı bir iletişim tarzı algılayan sporcuların görevlere daha fazla bağlılık ve sosyal uyum gösterme ve takım arkadaşlarıyla işbirlikçi iletişim kurma olasılıklarının arttığı gözlemlenmiştir (Cranmer & Myers, 2015). Olumlu iletişim süreçlerinin yaşandığı ve olumlu ilişkilerin kurulduğu bir ortamda olumlu antrenör-sporcu iletişimi, sporcuların motivasyonunu ve memnuniyetini arttırmakla kalmaz, aynı zamanda sporcuların becerilerini geliştirmeleri için uygun bir ortam oluşturur (Altıntaş ve ark., 2012).

Benlik saygısı, bir kişinin kendini değerlendirmesinin sonucundan memnun olup olmadığını ifade eder. Diğer bir ifadeyle benlik saygısı "kişinin kendine ilişkin olumlu veya olumsuz tutum ve algısıdır." Bir kişinin kim olduğuna dair algısı olumlu olduğunda yüksek benlik saygısından, olumsuz olduğunda ise düşük benlik saygısından söz edilebilir (Rosenberg, 1963). Yüksek benlik saygısı, bir kişinin kendine saygısı ve olumlu benlik saygısı olduğu anlamına gelir (Efilti & Çıkkılı, 2017).

Benlik saygısı yüksek düzeyde olan bireylerin benlik değeri yüksektir, kendilerine saygılı ve kendilerini olumlu değerlendirir başarısız olmaktan korkmazlar; bu nedenle, zorlu görevlerde başarılı olma olasılığı yüksektir. Düşük benlik saygısı olan insanlar genellikle başarısızlığa ve sağlıksız yaşam tarzlarına yol açan bir nedensellik zinciri olarak anlaşılır (Ahn & Yang, 2022). Bu nedenle benlik saygısını artırmak ve düşük benlik saygısını önlemek, çevrede benlik saygısı düzeylerini yükseltmek için yaygın olarak kabul edilen müdahalelere layık önemli bir sosyal hedef olarak görülmektedir (Ahn & Yang, 2022).

Dövüş sporlarının öneminin artması ve böylece profesyonel olarak icra edilmesi tüm dünyada olduğu gibi bizim ülkemizde de dövüş sporlarının niteliğinin artmasını sağlamıştır. Bu ilgi, dövüş sanatları üzerine yapılan bilimsel araştırmaların miktarını giderek daha fazla etkilemektedir (Tekin ve ark., 2010). Araştırmalar, dövüş sanatlarına katılımın olumlu psikososyal sonuçları olduğunu bulmuştur (Akçakoyun ve ark., 2010). Ayrıca yapılan literatür taraması sonucunda dövüş sporuyla ilgilenen sporcuların antrenörlerinden algıladıkları iletişim becerileri ile ilgili yapılan çalışmalara rastlanmamış olup, bu sebeple bu araştırmanın literatüre katkı sağlayacağı düşüncesindeyiz.

Yöntem

Araştırma Grubu

Araştırmanın evrenini dövüş sporları olarak nitelendirilen spor dallarını yapan sporcular oluşturmaktadır. Örneklem grubunu ise aktif olarak bir dövüş sporu ile uğraşan 278 sporcu oluşturmuştur. Yapılan bu çalışma Yozgat Bozok üniversitesi sosyal ve beşeri bilimler etik kurulu tarafından 20 Haziran 2023 tarihli, 04/03 numaralı karar ile etik izin alınmıştır.

Tablo 1'e göre çalışmaya katılan sporcuların cinsiyet özelliklerinde %34,9'u kadın iken %65,1 erkektir. Katılımcıların yaş özelliklerinde %39,9'u 18 yaş altı iken %60,1'i ise 18 yaş üstüdür. Katılımcıların millilik durumu özelliklerinde ise %43,2'i milli sporcu iken %56,8'i milli sporcu değildir. Katılımcıların eğitim durumu özelliklerinde %24,5'inin eğitim durumu Lise, %38,8'i Lisans ve %36,7'i ise Yüksek Lisans'tır. Katılımcıların spor yılı özelliklerinde %26,3'ü 7 yıl ve altı, %32,7'i 8-14 yıl, %41,0'i ise 15 yıl ve üzeridir.

Veri Toplama Araçları

Bu araştırmanın veri toplama sürecinde sporculara ilgili antrenörler ve ilgili kulüpler ile bağlantı kurularak kartopu yöntemiyle ulaşılmıştır. Veri toplama araçları çevrimiçi ortamda sporculara sunulmuştur. Katılımcılar, bilgisayarları, akıllı telefonları veya tabletleri aracılığı ile çevrimiçi veri toplama araçlarının sunulmuş olduğu internet adresine ulaşmışlardır. Sporculara gönderilen bu çevrimiçi formda öncelikle araştırmanın amacının açıklandığı bir metin bulunmaktadır. Katılımcılara daha sonra gönüllü katılım onam formu ile ilgili ayrıntılı bilgi verilmiştir. Katılımcılar Gönüllü Katılım Onam Formu'nu okuyup kabul ettikten sonra veri toplama araçlarını açmış ve istenen bilgileri girmişlerdir.

Kişisel Bilgi Formu

Katılımcıların kişisel bilgilerini tespit etmeye yönelik birtakım sorulardan oluşmaktadır. Bu bölümdeki sorular; cinsiyet, yaş, eğitim durumu, kaç yıldır spor yapmaktasınız ve millilik durumudur.

Tablo 1.
Katılımcılara Ait Demografik Bilgiler

		n	%
Cinsiyet	Kadın	97	34,9
	Erkek	181	65,1
Yaş	18 yaş altı	111	39,9
	18 yaş üstü	167	60,1
Millilik Durumu	Evet	120	43,2
	Hayır	158	56,8
Eğitim Durumu	Lise	68	24,5
	Lisans	108	38,8
	Yüksek Lisans	102	36,7
Spor Yaşı	7 yıl altı	73	26,3
	8-14 yıl	91	32,7
	15 yıl ve üzeri	114	41,0

Antrenör İletişim Becerisi Ölçeği

Abakay ve Kuru (2009) tarafından geliştirilen “Sporcu Algısına Göre Antrenör İletişim Becerisi Ölçeği” toplam 28 maddeden oluşmaktadır ve sporcuların algılarına göre antrenörleriyle olan iletişim durumlarını belirlemek amacıyla geliştirilmiştir. Ölçek 5'li Likert tipidir. Ölçekten alınabilecek en düşük puan 28, en yüksek puan 140'dır. Ölçeğin cronbach alpha kat sayısı ,94 olarak hesaplanmıştır. Mevcut çalışma kapsamında ise yapılan güvenilirlik analizi sonucunda iç tutarlık olarak belirlenen cronbach alpha kat sayısı ise ,99 olarak hesaplanmıştır.

Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği

Rosenberg (1963) tarafından geliştirilen “Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği” Çuhadaroğlu tarafından 1986 yılından güvenilirlik ve geçerlik çalışması yapıp Türkçe'ye uyarlanmıştır. Rosenberg, benlik saygısını ölçmek için bütüncül bir yaklaşım benimsemeye odaklanmıştır. Ölçekte toplam 10 maddeden oluşmakta ve 4'lü Likert tipidir. Ölçekten alınabilecek en düşük puan 10, en yüksek puan 40'tır. Ölçeğin cronbach alpha kat sayısı ,75 olarak hesaplanmıştır. Mevcut çalışma kapsamında ise yapılan güvenilirlik analizi sonucunda iç tutarlık olarak belirlenen cronbach alpha kat sayısı ise ,78 olarak hesaplanmıştır.

Verilerin Analizi

Verilerin analizi Statistical Package for the Social Sciences Statistics 24 (IBM SPSS Corp., Armonk, NY, ABD) paket programı ile yapılmıştır. Eksik ya da hatalı veri girişi kontrolü yapıldıktan sonra analize alınan verilerin basıklık ve çarpıklık değerleri incelenmiştir. Bu değerlerin -3 ve +3 aralığında olduğu belirlenmiştir. Bu nedenle verilerin analizinde parametrik analizler kullanılmıştır (Kline, 2011). Analizlerde anlamlılık düzeyi 0,05 olarak belirlenmiştir. Veriler tanımlayıcı istatistikler, t testi, anova, Pearson Korelasyon testi ile analiz edilmiştir. İki grup arasındaki antrenör iletişim becerisinin ve benlik saygısının karşılaştırıldığı analizlerde t testi kullanılırken, ikiden fazla grubun karşılaştırılmasında ise Anova testi kullanılmıştır. Anova testinde anlamlı bir fark olması durumunda, farkın nereden kaynaklandığını tespit etmek için Tukey testi kullanılmıştır. Antrenör İletişim Becerisi ve Rosenberg Benlik Saygısı arasındaki ilişki ise Pearson Korelasyon Analizi ile değerlendirilmiştir.

Tablo 2 incelendiğinde araştırma verilerinin normallik dağılımı -3 ile +3 aralığında dağılım gösterdiği görülmektedir. Kline (2011) göre araştırma verilerinin -3 ile +3 aralığında dağılımı normal dağılım olarak nitelendirilmektedir. Buna göre araştırma verilerinin normal dağılım gösterdiği söylenebilir.

Bulgular

Sporcu algısına göre antrenör iletişim becerisi ölçeğine göre benlik saygısı incelenerek bazı bağımsız değişkenlere göre farklılaşp farklılaşmadığını araştırmak amacıyla yapılan çalışmanın bulguları aşağıdaki gibidir.

Tablo 3'te cinsiyet değişkenine göre Antrenör İletişim Becerisi Ölçeği arasında yapılan t testi analizine göre anlamlı farklılık olduğu tespit edilmişken, yine cinsiyet değişkenine göre Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği arasında yapılan t testi analizine göre

Tablo 2. Ölçme Araçlarının Çarpıklık ve Basıklık Değerleri

Ölçme Aracı	Çarpıklık (Skewness)	Basıklık (Kurtosis)
Antrenör İletişim Becerisi Ölçeği	-,140	-,1433
Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği	,852	2,275

Tablo 3. Cinsiyet, Sporcu Yaşı ve Millilik Durumu Değişkenine Göre Antrenör İletişim Becerisi Ölçeği ile Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği ile İlgili t-Testi Analizleri

Ölçme Aracı	Cinsiyet	n	Ort. ± SS	t	p
Antrenör İletişim Becerisi Ölçeği	Kadın	97	3,48 ± 1,140	4,437	,000
	Erkek	181	2,75 ± 1,401		
Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği	Kadın	97	2,71 ± ,452	-,818	,414
	Erkek	181	2,75 ± ,354		
Antrenör İletişim Becerisi Ölçeği	Sporcu Yaşı	n	Ort. ± SS	t	p
	18 yaş altı	111	2,96 ± 1,416	-,451	,652
Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği	18 yaş üstü	167	3,03 ± 1,325		
	18 yaş altı	111	2,71 ± ,336	-,975	,331
Antrenör İletişim Becerisi Ölçeği	Millilik Durumu	n	Ort. ± SS	t	p
	Evet	120	3,45 ± 1,117	5,043	,000
Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği	Hayır	158	2,66 ± 1,429		
	Evet	120	2,78 ± ,455	1,497	,136
Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği	Hayır	158	2,71 ± ,331		

anlamlı farklılık olmadığı tespit edilmiştir. Sporcu yaşı değişkenine göre Antrenör İletişim Becerisi Ölçeği ile Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği arasında yapılan t testi analizine göre anlamlı farklılık olmadığı tespit edilmiştir. Millilik durumu değişkenine göre Antrenör İletişim Becerisi Ölçeği arasında yapılan t testi analizine göre anlamlı farklılık olduğu tespit edilmişken, yine millilik durumu değişkenine göre Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği arasında yapılan t testi analizine göre de anlamlı farklılık olmadığı tespit edilmiştir.

Tablo 4'de eğitim durumlarının değişkenine göre Antrenör İletişim Becerisi Ölçeği arasında yapılan Anova analizine göre anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Anlamlı farklılığın hangi boyutlar arasında gerçekleştiğini belirlemek amacıyla yapılan Tukey testine göre anlamlı farklılığın eğitim durumu lisans ve yüksek lisans olan sporcular arasında gerçekleştiği görülmüştür. Eğitim durumu değişkenine göre Rosenberg Benlik Saygısı ölçeği arasında yapılan Anova analizine göre ise anlamlı farklılık tespit edilememiştir. Sporcu yaşı değişkenine göre Antrenör İletişim Becerisi Ölçeği ile Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği arasında yapılan Anova analizine göre anlamlı farklılık tespit edilememiştir.

Tablo 5'de yer alan korelasyon analizine göre Antrenör İletişim Becerisi Ölçeği ile Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği toplam puanı

Tablo 4. Eğitim Durumu ve Spor Yaşı Değişkenine Göre Antrenör İletişim Becerisi Ölçeği ile Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği ile İlgili Anova Analizleri

Ölçme Aracı	Eğitim Durumu	n	Ort. ± SS	f	p	Fark
Antrenör İletişim Becerisi Ölçeği	Lise	68	3,09±1,416			Lisans>Y.
	Lisans	108	3,27±1,220	5,671	,004	Lisans
	Yüksek Lisans	102	2,66±1,395			
Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği	Lise	68	2,70±,347			
	Lisans	108	2,77±,343	,937	,393	—
Antrenör İletişim Becerisi Ölçeği	Yüksek Lisans	102	2,72±,343			
	Spor Yaşı	n	Ort. ± SS	f	p	Fark
Antrenör İletişim Becerisi Ölçeği	7 yıl ve altı	73	2,95±1,317			
	8-14 yıl	91	3,04±1,305	,093	,911	—
	15 yıl ve üstü	114	2,99±1,401			
Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği	7 yıl ve altı	73	2,68±,351			
	8-14 yıl	91	2,76±,376	1,181	,309	—
Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği	15 yıl ve üstü	114	2,75±,424			

Tablo 5.
Antrenör İletişim Becerisi Ölçeği ile Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği ile İlgili Pearson Korelasyon Analizi

Ölçme Aracı	Antrenör İletişim Becerisi	Rosenberg Benlik Saygısı
Antrenör İletişim Becerisi Ölçeği	1	,141*
Rosenberg Benlik Saygısı	,141*	1

*p < ,05

arasında pozitif yönde düşük düzeyde anlamlı ilişki olduğu tespit edilmiştir.

Tartışma

Bu araştırmanın amacı dövüş sporcularının algılarına göre antrenörlerin iletişim becerilerinin sporcudaki benlik saygısı ile ilişkisini belirlemektir. Yapılan analizler genel olarak değerlendirildiğinde sporcu algısına göre antrenörün iletişim becerilerinin cinsiyet, millilik durumu ve eğitim durumu değişkenleri açısından anlamlı bir ilişki gözlenmişken, sporcu yaşı ve spor yaşı değişkenleri açısından anlamlı bir ilişki bulunmamıştır. Benlik saygısının herhangi bir demografik değişkenle anlamlı bir ilişki içinde olduğu saptanmamıştır. Bu çalışmayı önceki araştırmalar ışığında değerlendirmek konuya daha kapsamlı bir yaklaşım sağlayabilir. Bundan dolayı yukarıda belirtilen analiz sonuçları literatürde yer alan diğer çalışmaların analiz sonuçlarıyla karşılaştırılacaktır.

Sporcu algısına göre antrenör iletişim becerisi ölçeği ile cinsiyet değişkeni açısından yapılan değerlendirmede anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir. Bu anlamlı fark incelendiğinde kadın sporcuların erkek sporculara göre antrenör iletişiminden daha olumlu sonuçlar puanladıkları görülmüştür. Ülkemizde sporcu algılarına göre antrenörlerinin iletişim becerilerini inceleyen çalışmalara bakıldığında kadın sporcuların erkeklere göre daha olumlu değerlendirmeler yaptıkları görülmektedir (Özbey, 2019). Sonuçlara benzer şekilde Tepeköylü Öztürk ve ark. (2011) tarafından yapılan bir çalışmada da antrenörlerin iletişim becerilerinin kadın ve erkek sporcular tarafından farklı algılandığı ve kadın sporcular erkek sporcularla karşılaştırıldığında antrenörlerinin iletişim becerilerinin daha fazla etkili bulduklarını rapor etmişlerdir. Bu sonuçlar çalışmamızla paralellik göstermektedir. Yapısal olarak erkek sporcuların performansa, kadın sporcuların ise kişilerarası iletişime yöneldiği de söylenmektedir (Navarre, 2011). Böylece antrenörler kadın sporculara daha olumlu bir dille yaklaşım sergilemiş olabilirler. Öte yandan Selağzı ve Çepikkurt'un (2015) antrenörler ve sporcular arasındaki iletişim düzeyini araştırdıkları çalışmada ise cinsiyete göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamışlardır. Yapılan çalışmalar arasında farklar bulunmaktadır fakat genel olarak kadın sporcuların doğal olarak antrenörleriyle erkek sporculara göre daha etkili iletişim kurması muhtemeldir ve bu da antrenörlerinden olumlu geri bildirim almalarıyla sonuçlanabilir. Benlik saygısı ölçeğinin cinsiyet değişkeni açısından değerlendirildiğinde anlamlı bir farklılığa ulaşılamamıştır. Literatür incelendiğinde bu çalışma bulguları ile paralellik gösteren çalışmalar bulunmaktadır (Aslan ve ark., 2017; Eroğlu ve ark., 2018). Nitekim benlik saygısı ile cinsiyet arasında anlamlı bir farklılığın bulunduğu çalışmalarda mevcuttur (Bojanic ve ark., 2019) (Bajonic ve ark., 2019). Ayrıca Çelik (2022)' in yapmış olduğu çalışmasında da rafting sporcularının cinsiyet değişkenine göre ortalama benlik saygısı puanlarının anlamlı bir farklılık olduğu ve kadın rafting sporcularının benlik saygısı erkelere göre daha yüksek olduğu saptanmıştır. Bu veriler ışığında cinsiyet faktörünün sporcuların benlik saygısı üzerinde belirleyici olmadığı ve farklı nedenlerden dolayı değişkenlik gösterebildiği söylenebilir.

Sporcu algısına göre antrenör iletişim becerisi ölçeği ile sporcu yaşı değişkeni açısından yapılan değerlendirmede anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır. Bu çalışma bulgularına paralel olarak Özbey (2019)'in yaptığı çalışmasında sporcunun yaşlarına göre antrenör iletişim becerilerinde anlamlı bir farklılık olmadığını rapor etmiştir. Öte yandan sporcunun yaşı arttıkça antrenörlerinden algıladıkları iletişim becerisinin yüksek bulunduğu çalışmalar da mevcuttur (Abakay & Kuru 2009; Turiel, 1983). Bu farklı analiz sonuçlarının çalışmaların örneklem gruplarının farklı olması (sayı, branş vb.), sosyal ve kültürel farklılıklardan ve kadın- erkek arasındaki farklılardan kaynaklandığı söylenebilir. Yapılan bu çalışmanın örneklem grubu sadece dövüş sporcuları olduğu dolayısıyla nispeten homojen bir grup olduğu ve bu sebeple yaş açısından anlamlı bir farklılık oluşmadığı söylenebilir. Ancak genel olarak sporcunun yaşı arttıkça antrenöründen olumlu iletişim görme sıklığının artacağı düşüncesindeyiz. Benlik saygısı ölçeğinin yaş değişkeni açısından yapılan değerlendirilmesinde anlamlı bir farklılığa ulaşılamamıştır. Nitekim yapılan çalışmalarda yaş değişkeninin benlik saygısı üzerinde anlamlı sayılabilecek sonuçlara ulaşılmadığı farklı araştırmalarla ortaya konulmuştur (Corey, 2007; Kaya, 2021). Öte yandan elde edilen bulguların aksine benlik saygısı ile yaş faktörünün değerlendirildiği çalışmalarda anlamlı bir farklılığa ulaşıldığı çalışmalarda mevcuttur (Gürşen Ortacıoğlu, 2009; Kırkbir, 2019). Böylelikle de yaş faktörünün kesin bir biçimde benlik saygısı üzerinde etkili olabildiği çıkarımında bulunulmayacağı ifade edilebilir.

Sporcu algısına göre antrenör iletişim becerisi ölçeğinin millilik durumu değişkeni açısından değerlendirildiğinde anlamlı bir farklılığın olduğu görülmektedir. Bu anlamlı farklılık incelendiğinde milli sporcuların milli olmayan sporculardan daha yüksek düzeyde antrenörlerini olumlu puanladıkları söylenebilir. Milli sporcuların algılarına göre antrenör iletişim becerileri yüksek olabilir. Çünkü milli sporcuların belli bir oyun kültürüne ve düzeyine sahip olmaları beraberinde gelen özgüven seviyelerinin yüksek oluşuna böylece antrenörlerinden ilgi gösterilene sporcular olmalarına ve sporcular tarafından algılanan antrenör iletişim becerilerinin olumlu olmasına neden olduğu söylenebilir. Aynı zamanda milli takımda yer alan sporcuların algılama, kavrama ve yapabilirlik seviyelerinin yüksek olması bunun dolaylı sonuçlarından olan antrenörlerin başarılı sporculara daha olumlu bir iletişim ile yaklaşmaları bu anlamlı farklı milli sporcular lehine ortaya çıkarmış olabilir. Benlik saygısı ölçeğinin sporcunun millilik durumu değişkeni açısından değerlendirildiğinde anlamlı bir farklılığa ulaşılamamıştır. Alan yazın incelemeleri sonucunda bu çalışma bulgularına benzer çalışmalar mevcuttur. Aktaş (2014), benlik saygısı ile milli sporcu olma değişkeni açısından yapılan değerlendirilmesinde anlamlı fark olmamakla birlikte milli sporcuların benlik saygıları düzeyleri milliliği bulunmayan sporculara göre daha yüksek bulunmuştur. Birinci (2019)'nin yaptığı çalışmasında da benlik saygısı ile milli sporcu olma değişkeni açısından anlamlı bir farklılığa ulaşamamıştır. Öte yandan elde edilen bulguların aksine benlik saygısı ile milli sporcu değişkeni açısından anlamlı bir farklılığın bulunduğu çalışmalarda mevcuttur (Çelik, 2022; Uyar, 2021). Genel olarak düşünüldüğünde milli takım oyuncusu olmanın burs fırsatları, uluslararası seyahat, sosyallik ve sosyal imaj yönünden fazla olması gibi birçok avantajı olduğu için benlik saygılarının yüksek olduğu düşünülmektedir. Ancak yapılan bu çalışmada böyle bir sonuca ulaşılamamıştır. Bu çalışmada sadece dövüş sporcuları çalışılmıştır ve benzer araştırmalardaki zıt sonuçların spor branşlarından veya takım ve bireysel spor tercihindeki farklılıklardan kaynaklanmış olabilir. Ayrıca araştırma sonuçlarındaki farklılıkların, çalışmaların farklı yaşlarda, farklı sosyal ortamlarda, farklı

kültürlerde, farklı eğitim düzeylerinde yapılmış olması veya farklı boyutlarda incelenmesinden kaynaklandığı söylenebilir.

Sporcu algısına göre antrenör iletişim becerisi ölçeği ile sporcuların eğitim durumu değişkeni açısından yapılan değerlendirmede anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir. Bu anlamlı farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu bulmak için yapılan Tukey testine göre lisans ve yüksek lisans arasında lisans lehine olduğu saptanmıştır. Savcı (2017)'nin yapmış olduğu çalışmasında sporcuların eğitim düzeyi arttıkça antrenörlerini algılama biçimleri ve yaklaşımların daha pozitif olacağını belirtmiştir. Öte yandan yapılan bu çalışmada lisans sporcuları yüksek lisans sporcularına göre antrenörlerini algılama biçimleri ve yaklaşımları daha yüksek düzeyde bulunmuştur. Bunun sebebinin eğitim seviyesi arttıkça algılama, kavrama ve analiz becerilerinin gelişmesi ve bunun sonucunda sporcuların antrenörlerini daha iyi gözlemleyip yorumlamaları olduğunu düşünmekteyiz. Bunlardan farklı olarak Tepeköylü Öztürk ve Soytürk (2019)'ün yaptıkları çalışmasında sporcu algısına göre antrenörün iletişim becerisinin sporcunun eğitim düzeyi değişkenine göre farklılığı incelendiğinde anlamlı bir farklılık olmadığı rapor edilmiştir. Benlik saygısı ölçeğinin sporcunun eğitimi durumu değişkeni açısından yapılan değerlendirilmede anlamlı bir farklılığa ulaşamamıştır. Farklı bir ifade ile katılımcıların eğitim durumlarının benlik saygısı düzeyleri üzerine herhangi bir etki yaratmadığı belirlenmiştir. Literatür incelendiğinde bu çalışma bulgusu ile paralellik gösteren çalışmalarda mevcuttur (Çelik, 2022; Dinçer, 2021). Öte yandan elde edilen bulguların aksine gösteren çalışmalarda bulunmaktadır (Rice ve ark., 2020). Kaliteli ve mutlu bir yaşam için temel gereksinimlerden biri olan eğitim, modern dünyaya uyum sağlamada kilit rol oynamaktadır. Dolayısıyla alacağınız eğitimin kalitesi toplumda ve kendi hayatınızda birçok noktayı olumlu yönde yükseltecektir. Bundan dolayı eğitim seviyesi arttıkça sporcudaki benlik saygısının artacağı düşünülebilir. Öte yandan yapılan bu çalışmada böyle bir sonuca ulaşamamıştır. Bunun sebebinin bu çalışmada bir sınırlılık olarak kabul edilen örneklem grubunun sadece dövüş sporcularını ele alınması olduğu düşünülebilir. Ayrıca son zamanlarda gerçekleşen doğal afetler ve artan geçim kaygısının sporcuların benlik saygısını düşürebileceği söylenebilir.

Sporcu algısına göre antrenör iletişim becerisi ölçeği ile sporcuların spor yaşı değişkeni açısından değerlendirildiğinde anlamlı bir farklılığa ulaşamamıştır. Bu çalışma bulgularına paralel çalışma bulguları da mevcuttur (Savcı, 2017) Öte yandan elde edilen bulguların aksine antrenörün iletişim becerisinin sporcunu spor yaşı değişkeni açısından anlamlı bir farklılığa ulaşılmış çalışmalarda mevcuttur (Abakay & Kuru, 2009). Bu sonuç antrenörlerin tecrübeli sporcularla kurdukları ilişkilerin daha olumlu olmasından kaynaklanabilir. Benlik saygısı ölçeğinin spor yaşı değişkeni açısından değerlendirildiğinde anlamlı bir farklılığa ulaşamamıştır. Yapılan çalışmalara bakıldığında bu çalışma bulgularına benzer çalışmalar bulunmaktadır (Şipal, 2022; Türker ve ark., 2018). Ancak konu ile ilgili literatürde elde edilen bulgular spor yaşının artışına paralel olarak benlik saygısının da arttığını işaret etmektedir (Collins ve ark., 2018; Katra, 2021). Ayrıca Kul ve ark. (2020)'nin boksörlerin benlik saygılarını araştırdıkları çalışmanın sonucunda spor yaşı 11 yıl ve üzeri olan grubun ortalama puanları diğer gruplara kıyasla istatistikî açıdan farklılık göstermiştir. Tüm bu veriler ışığında spor ile ilgilenilen sürenin artışının bireyde olumlu yanları pekiştirmeye imkân sunması nedeniyle benlik saygısının da artış gösterdiği düşünülmektedir.

Bu araştırmanın amacı dövüş sporcuların algılarına göre antrenörün iletişim becerisinin sporcudaki benlik saygısı ile ilişkisini

belirlemektir. Yapılan analizler incelendiğinde araştırma grubu oluşturan dövüş sporcuların algılarına göre antrenörlerinin iletişim becerileri cinsiyet, milli olma durumu ve eğitim seviyesi değişkeninde anlamlı bir farklılık göstermişken, sporcunun yaşı ve spor yaşı değişkenlerinde anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır. Yine araştırma grubundaki dövüş sporcularının benlik saygıları hiçbir demografik değişkende anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Sporcu algısına göre antrenörün iletişim becerisi ölçeği ile benlik saygısı ölçeğinin korelasyon analizi sonucuna göre pozitif yönde düşük düzeyde anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür.

Sonuç ve Öneriler

Yapılan bu çalışmada antrenör iletişim becerisinin sporcu üzerindeki etkileri araştırılmıştır. Tespit edilen buluntulara göre spor ortamlarında antrenör iletişimin öneminin artması ve gerektiği kadarıyla müdahale çalışmalarını yapılması sporcular üzerindeki olumlu benlik saygısını arttırabileceği söylenebilir.

Araştırmanın bazı sınırlılıkları bulunmaktadır. Öncelikle bir sınırlılık olarak belirtmek gerekir ki bu çalışma sadece dövüş sporcuları üzerine yapılmıştır. Bu nedenle ileride yapılacak çalışmalar ile farklı spor disiplinleri arasında farklılık olup olmadığını belirleyebilir. Bu çalışmanın ikinci bir sınırlılığı kesitsel bir çalışma olmasıdır. Bu nedenle antrenörlerin süreç içerisinde iletişim becerilerinde ve benlik saygısında meydana gelen değişimler sporcuların algıları üzerinden boylamsal araştırmalar ile incelenebilir. Üçüncüsü, bu çalışma betimsel bir çalışmadır. Bu nedenle, gelecekteki çalışmalar bu konuyu deneysel tasarım yoluyla ele alabilir. Son olarak, sporcuların algılarına göre antrenörün iletişim becerileri ve benlik saygıları sporcular için önemi düşünüldüğünde, antrenörlerin, sporcuların ve spor psikologlarının antrenör-sporcu arasındaki iletişim ve benlik saygısı ile ilgili bilgi düzeylerini ve becerilerini belirlemeye/artırmaya yönelik araştırmalar da yapılabilir.

Etik Komite Onayı: Bu çalışma için etik komite onayı Yozgat Bozok Üniversitesi'nden (Tarih: 20 Haziran 2023, Sayı: 04/03) alınmıştır.

Hasta Onamı: Çalışmaya katılan tüm katılımcılardan yazılı onam alınmıştır.

Hakemlendirmesi: Dış bağımsız.

Yazar Katkıları: Konsept – S.S.; Tasarım – S.S.; Denetim – M.G.; Kaynaklar – S.S.; Malzemeler – S.S.; Veri Toplama ve/veya İşleme – M.G.; Analiz ve/veya Yorum – N.H.K.; Literatür Taraması – S.S.; Yazma – S.S.,N.H.K.; Eleştirel İnceleme – N.H.K.; Diğer – N.H.K.

Çıkar Çatışması: Yazarlar çıkar çatışması bildirmemişlerdir.

Finansal Destek: Yazarlar bu çalışma için finansal destek almadıklarını beyan etmişlerdir.

Ethics Committee Approval: Ethics committee approval was received for this study from the ethics committee of Yozgat Bozok University (Date: June 20, 2023, Number: 04/03).

Informed Consent: Written informed consent was obtained from participants who participated in this study.

Peer-review: Externally peer-reviewed.

Author Contributions: Concept – S.S.; Design – S.S.; Supervision – M.G.; Resources – S.S.; Materials – S.S.; Data Collection and/or Processing – M.G.; Analysis and/or Interpretation – N.H.K.; Literature Search – S.S.; Writing Manuscript – S.S., N.H.K.; Critical Review – N.H.K.; Other – N.H.K.

Declaration of Interests: The authors declare that they have no competing interest.

Funding: The authors declared that this study has received no financial support.

Kaynaklar

- Abakay, U., & Kuru, E. (2009). Coach communication scale in football a study of validity and reliability. *Ovidius University Annals, Series Physical Education and Sport/Science, Movement and Health*, 9(2), 183–187.
- Ahn, J., & Yang, Y. (2022). Relationship between self-esteem and risky sexual behavior among adolescents and young adults: A systematic review. *American Journal of Sexuality Education*, 18(3), 484–503.
- Akçakoyun, F., Çalışkan, E., & Karlı, H. (2010). Dövüş ve takım sporcularının empati düzeylerinin karşılaştırılması. *Türkiye Kickboks Federasyonu Spor Bilimleri Dergisi*, 3(2), 37–47.
- Aktaş, G. (2014). *Farklı branşlarda spor yapan ve spor yapmayan bireylerin benlik saygısı ve risk alma düzeylerinin incelenmesi* (Tez No: 379323). [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi]. Yükseköğretim Kurumu Tez Merkezi.
- Altıntaş, A., Çetinkalp, Z., & Aşçı, H. (2012). Antrenör-sporcu ilişkisinin değerlendirilmesi: Geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Spor Bilimleri Dergisi*, 23(3), 119–128.
- Aslan, Ş., Baş Aslan, U., & Uyan, A. (2017). Comparison of self-esteem in physically disabled people according to participating sports /Spor yapma Durumlarına göre bedensel Engelli Bireylerin Benlik Saygısının karşılaştırılması. *Journal of Human Sciences*, 14(4), 4032–4040. [\[CrossRef\]](#)
- Birinci, R. (2019). *Spor yapan ve yapmayan bireylerin benlik saygısı ve saldırganlık düzeylerinin incelenmesi* (Tez No: 551149). [Yüksek Lisans Tezi, Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi]. Yükseköğretim Kurumu Tez Merkezi.
- Bojanić, Ž., Nedeljković, J., Šakan, D., Mitić, P. M., Milovanović, I., & Drid, P. (2019). Personality traits and self-esteem in combat and team sports. *Frontiers in Psychology*, 10, 2280. [\[CrossRef\]](#)
- Cranmer, G. A., & Myers, S. A. (2015). Sports teams as organizations: A leader-member exchange perspective of player communication with coaches and teammates. *Communication & Sport*, 3(1), 100–118.
- Collins, N. M., Cromartie, F., Butler, S., & Bae, J. (2018). Effects of early sport participation on self-esteem and happiness. *Sport Journal*, 20, 1–20.
- Corey, D. G. (2007). *Psikolojik danışma, psikoterapi kuram ve uygulamaları*. Mentis Yayıncılık.
- Çelik, R. (2022). Rafting sporcularının benlik saygısı ile gelecek beklentisi arasındaki ilişkinin değerlendirilmesi. [Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi]. Yükseköğretim Kurumu Tez Merkezi.
- Çelik, R. (2022). *Rafting Sporcularının Benlik Saygısı ile Gelecek Beklentisi Arasındaki İlişkinin Değerlendirilmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi.
- Diñçer, A. (2021). *Taekwondo milli sporcularında benlik saygısı ve psikolojik sağlamlık düzeyleri arasındaki ilişki* [Yüksek Lisans Tezi, Bartın Üniversitesi]. Yükseköğretim Kurumu Tez Merkezi.
- Efiliti, E., & Çikılı, Y. (2017). Investigation of self-esteem and occupational self-esteem of special education department. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17(1), 99–114.
- Eroğlu, M. Z., Sertçelik, S., Gündüz, A., & Demirkol, M. E. (2018). Self-esteem and quality of life in bariatric surgery candidates. *Anatolian Journal of Psychiatry*, 20(1), 20–28. [\[CrossRef\]](#)
- Gürşen Ortacioğlu, S. (2009). Müzik öğretmeni adaylarının benlik saygısı düzeyleri ile akademik ve çalgı başarılarının karşılaştırılması. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13, 141–150.
- Jowett, S., & Cockerill, I. M. (2003). Olympic medalists' perspective of the athlete-coach relationship. *Psychology of Sport and Exercise*, 4(4), 313–331. [\[CrossRef\]](#)
- Katra, H. (2021). Egzersiz yapan bireylerde egzersiz bağımlılığı ve benlik saygısı. *Bağımlılık Dergisi*, 22(4), 370–378. [\[CrossRef\]](#)
- Kaya, Y. (2021). *Beden eğitimi öğretmenlerinin benlik saygısı ve mesleki benlik saygısı düzeylerinin çeşitli değişkenlere bağlı olarak incelenmesi* (Tez No: 706977). [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi]. Yükseköğretim Kurumu Tez Merkezi.
- Kırkbir, H. (2019). *Fitness sporu ile ilgilenen sporcuların benlik saygısı düzeylerinin incelenmesi* (Tez No: 569262). [Yüksek Lisans Tezi, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi]. Yükseköğretim Kurumu Tez Merkezi.
- Kline, R. B. (2011). Convergence of structural equation modeling and multilevel modeling. *The SAGE handbook of innovation in social research methods*, 562–589.
- Kul, M., Boz, E., Şipal, O., Erdoğan, Y., & Baycan, Y. (2020). Elit boks sporcularının benlik saygısı ve karanlık üçlü kişilik özelliklerinin incelenmesi. 4 th International Conference on Social Sciences, & Humanities Tam Metin Kitabı. Ankara, ss. 103–121.
- Li, B., Dittmore, S. W., & Park, J. A. (2015). Exploring different perceptions of coach-athlete relationship: The case of Chinese olympians. *International Journal of Coaching Science*, 9(2), 59–76.
- Moen, F., & Kvalsund, R. (2013). Subjective beliefs among sport coaches about communication during coachathlete conversations. *Athletic Insight*, 5(3), 229–249.
- Navarre, M. J. (2011). *Male College Soccer Coaches Perceptions of Gender Similarities and Differences in Coach-Athlete and Teammate Relationships: Introducing The Construct of Relationship-Performance Orientation*. Ph.D. Retrieved from the University of Minnesota Digital Conservancy.
- Nazik, M. H., & Bayazit, A. (2005). *İnsan ilişkiler ve iletişim*. Ya-Pa Yayınları.
- Özbey, Ö. (2019). *Türkiye olimpiik hazırlık merkezlerinde görev yapan antrenörlerin liderlik ve iletişim beceri düzeylerinin sporcular tarafından değerlendirilmesi* (Tez No: 561172). [Yüksek Lisans Tezi, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi]. Yükseköğretim Kurumu Tez Merkezi.
- Rice, D. B., Young, N. C. J., Johnson, D., Walton, R., & Stacy, S. (2020). Over-all justice and supervisor conscientiousness: Implications for ethical leadership and employee self-esteem. *Business Ethics: A European Review*, 29(4), 856–869. [\[CrossRef\]](#)
- Rosenberg, M. (1963). *Society and the adolescent self-image*. Princeton University Press.
- Savcı, D. Ü. (2017). *Sporcular tarafından algılanan antrenör iletişim becerilerinin branşlara göre incelenmesi* (Tez No: 474013). [Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep Üniversitesi]. Yükseköğretim Kurumu Tez Merkezi.
- Selağzi, S., & Çepikkurt, F. (2015). Antrenör ve sporcu iletişim düzeylerinin belirlenmesi. *CBÜ Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 9(1), 11–18.
- Şipal, O. (2022). *Üniversite öğrencilerinin egzersizde davranışsal düzenlemeleri, benlik saygısı ve liderlik yönelimleri arasındaki ilişkilerin incelenmesi* (Tez No: 735407). [Yüksek Lisans Tezi, Bayburt Üniversitesi]. Yükseköğretim Kurumu Tez Merkezi.
- Tekin, G., Aykora, E., Bozacı, S., & Eliöz, M. (2010). Dövüş ve takım sporcularının yalnızlık düzeyleri açısından karşılaştırılması. *Türkiye Kickboks Federasyonu Spor Bilimleri Dergisi*, 3(2), 28–36.
- Tepeköylü Öztürk, Ö., & Soytürk, M. (2019). Sporcu algılarına göre antrenör iletişim becerileri. *Manas sosyal Araştırmalar Dergisi*, 8(1), 587–594.
- Tepeköylü Öztürk, Ö., Soytürk, M., Daşdan Ada, N., & Çamlıyer, H. (2011). Üniversite takımlarında sporcu olan öğrencilerle spor yapmayan öğrencilerin iletişim becerisi düzeylerinin karşılaştırılması. *Hacettepe Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 22(2), 43–53.
- Thelwell, R. C., Wagstaff, C. R., Rayner, A., Chapman, M., & Barker, J. (2017). Exploring athletes' perceptions of coach stress in elite sport environments. *Journal of Sports Sciences*, 35(1), 44–55. [\[CrossRef\]](#)
- Turiel, E. (1983). *The development of social knowledge: Morality and convention*. Cambridge University Press.
- Türker, A., Yusuf, E. R., Eroğlu, S. Y., Şentürk, A., & Durmaz, M. (2018). Spor yapan bireylerin sosyal görünüş kaygısı ve benlik saygısının incelenmesi. *Muş Alparslan Üniversitesi Uluslararası Spor Bilimleri Dergisi*, 2(1), 8–15.
- Uyar, M. (2021). *Dövüş sporları yapan kadın sporcuların, benlik saygısı ve toplumsal cinsiyet algı düzeylerinin incelenmesi* (Tez No: 701619). [Yüksek Lisans Tezi, Bozok Üniversitesi]. Yükseköğretim Kurumu Tez Merkezi.